

3089

18. Jan. 1909: 2. Beh. af Finanslovf. f. 1909—10. (Kultusminist.)

3090

Jeg have læst om i Betænkningen og dens Bilag: Dem har jeg ogsaa læst, og jeg nævnedes det ogsaa i Lørdags, men desværre følges de Regler ikke. Det hedder i disse, at det skal være Folk, for hvem det er en Hovednæringsvej at være Lærer og ikke en Biting. Men saa ser man, at Damer, der opholde sig hjemme hos deres Forældre, og som have faaet nogle faa Timer paa den Skole, godt kunne komme med. Der staar, at det skal være Folk, der ere Medlemmer af Pensionskassen, men der gives Penge ogsaa til Folk, som ikke ere Medlemmer. Jeg synes, der her har været den samme Planløshed, den samme Mangel paa bestemte Regler, den samme Vanskelighed ved at se det retfærdige Princip, der skulde ligge til Grund, som vi havde i det andet Forhold. Jeg vil derfor foreslaa, at ogsaa dette Spørgsmaal tages op til Drøftelse, saaledes at der, naar Finansloven skal behandles næste Aar, foreligger en endelig Redegørelse vedrørende Ordningen af disse store Tilskud, som her gives til Lærerne. Maa jeg gøre en supplerende Bemærkning til mine Udtalelser fra i Lørdags vedrørende den Undersøgelse, jeg kunde ønske skulde iværksættes angaaende Skolebørns Tænder. Det er ikke Meningen, at det skulde indskrænkes til en Undersøgelse, thi det vilde da være ret betydningsløst. Meningen er naturligvis, at den Undersøgelse skal følges af en Behandling af Børnenes Tænder. Først saa vil en saadan Foranstaltning komme til at gøre den tilsigtede Nytte. Det er jo ogsaa det, der sker f. Eks. med Soldaterne, at man ikke alene undersøger deres Tænder og lærer dem Tandhygiejne for Fremtiden, men de faa ogsaa den Behandling, som tiltrænges i Øjeblikket.

Det ærede Medlem fra Kallerup (Jensen-Knudstrup) synes at være bleven forstørnet over den Bemærkning, jeg gjorde i Lørdags vedrørende den Betaling, som tages i de kommunale Mellem- og Realskoler. De Skolepenge, det drejer sig om, ere ret høje, nemlig fra 6 til 12 Kr. måanedlig, skønt det er Skoler, der fuldstændig drives for Kommunens Regning. Men det mente det ærede Medlem var ikke noget at forarges over. Saa forstod jeg det ærede Medlem saaledes, at naar man blot har rigtig høje Skolepenge, 6—12 Kr.

om Maanedes, gør det ikke noget, saa maa man gerne opretholde saadanne to Skoler i den samme By, den almindelige Friskole uden Betaling og saa en kommunal Skole, som tager disse høje Skolepenge. Derved opnaar det ærede Medlem naturligvis ogsaa, at denne kommunale Skole fortrinnsvis bliver en Skole for den velstillede Befolkning. Det er jo klart, at saa er paa Forhaand alle Arbejdere og maaske hele Middelstanden i en By udelukket fra at benytte en saadan Skole, og det bliver altsaa kun de velstillede Borgere, som kunne benytte den. Men dette foranger altsaa ikke det ærede Medlem, det fandt han fuldstændig rigtig. Saa er der det mærkelige, at i Københavns Kommune, hvis Styrelse han ellers efter Evne og Lejlighed . . . (Alfred Christensen: Efter ringe Evne). Det vil jeg ikke sige, men efter Evne og Lejlighed søger at komme til Livs eller at kritisere, er der ogsaa oprettet en Mellem- og Realskole, men den er fuldstændig gratis, den tager ingen Skolepenge. (Jensen-Knudstrup: Det er ogsaa Tilfældet i mange Byer). Mange? Det er vist meget faa; jeg kender ingen. Der bliver sagt Esbjerg. Ja, det kunde godt ligne Esbjerg, der har en demokratisk Kommunalbestyrelse, der er det Socialdemokraterne, som have Magten, saa det er saare naturligt, at det er Tilfældet der. (Jensen-Knudstrup: I Silkeborg vist ogsaa!) Det tror jeg ikke. I Silkeborg er Forholdet vist et noget andet; der kom de meget uheldigt af Sted med deres Mellemskole i Fjor. Jeg vil derimod gerne tro, at i Byer, hvor Socialdemokratiet har Magten, er det saaledes. Her i København har man altsaa oprettet en kommunal Mellemskole, hvor vi ikke alene give fri Undervisning, men tillige forsyne Eleverne med alt det Materiel, der skal bruges, og det drejer sig om mange Penge; der skal anskaffes for 25—30 Kr. lige paa staaende Fod, naar et Barn indmeldes i Skolen, og alt det leverer Københavns Kommune gratis. Jeg synes, at naar det ærede Medlem holdt saa stærkt paa, at Kommunen skal stille sig saa liberalt overfor Børnene som muligt, maa det være noget, der maa tiltale ham i høj Grad.